

XI Międzynarodowy Konkurs Literacki „Młodzież pisze wiersze”

Berlin 2023

Drogie dzieci, szanowna młodzieży,

serdecznie dziękujemy Wam za udział w ogłoszonym przez nas konkursie literackim. W tym roku zgłosiło się 132 uczennic i uczniów z Niemiec, Polski, Włoch, Ukrainy, Holandii, Wielkiej Brytanii i Luksemburga. Ucieszyliśmy się bardzo, że kilkunastu laureatów poprzednich edycji po raz kolejny wysłało swoje nowe wiersze bądź tłumaczenia. Z wielką radością przyjęliśmy też zgłoszenia z miejscowości, z których do tej pory nie mieliśmy uczestników. Posiedzenia jury były pełne emocji, zawziętych dyskusji, dowcipnych dygresji i poważnej zadumy. Pomimo burzliwych debat werdykt jury przyjęty został jednogłośnie.

Dziękujemy Waszym opiekunom za zaangażowanie i motywację. Już dziś zachęcamy Was do udziału w dwunastej edycji naszego konkursu: „Młodzież pisze wiersze 2024”.

A oto zwycięzcy tegorocznego konkursu:

Kategoria Ia:

wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez młodzież mieszkającą poza granicami Polski, do lat 14

I miejsce

Antonina Bartkowska, (13), Leverkusen, „Sekret”

By napisać krótki i mądry wiersz, trzeba mieć zdolność precyzyjnego wyrażania myśli. Ty posiadasz tę rzadką umiejętność przekazywania maksimum w minimum! Twój wiersz trafia w sedno, zawiera wszystko, co powinien – nic dodać, nic ująć. Z jednej strony ujawniasz sekret, że kochasz swoje bliźny, z drugiej to bliźny, których się nie widzi, są sekretem. Poprzez kilka słów i to, co ukryte między nimi, dajesz czytelnikowi wiele możliwości interpretacji. Brawo!

II miejsce

Antonio Eßer, (14), Berlin, „Jestem sobą“

Tak – niewątpliwie jesteś sobą! Przedstawiłeś nam w lekkiej, humorystycznej formie swój wielobarwny, pełen fantazji świat, z przymrużeniem oka, z odrobiną autoironii, wskazując jednocześnie jak ważne jest, by zawsze akceptować siebie ze wszystkimi zaletami i wadami, bez oceniania, bez wartościowania „...także gdy smutny bywam, albo zły...” Dziękujemy za ten optymistyczny wiersz i zaproszenie do zabawy w poznawanie i polubienie siebie.

III miejsce ex aequo

Maximilian Wildburg, (8), Berlin, „Pewnego razu spacerując po lesie...”

Jesteś ośmiolatkiem, a jury stwierdziło, że tego wiersza nie powstydziliby się także dorosły autor! Brawo! Nie naśladujesz innych poetów, masz własny, niepowtarzalny styl. Opowiedziałeś swój sen zabawnie, pogodnie, z delikatnym humorem. Dobrze dobrałeś rymy i zastosowałeś oryginalny układ rytmiczny wiersza, co powoduje, że czyta się go ciekawie. Po prostu masz talent. Czekamy na dalsze utwory!

oraz

Marta Rybak, (13), Berlin, „O introwertykach”

Mądrze i szczerze podzieliłaś się z nami swoimi obserwacjami i przemyśleniami na temat istnienia innych osobowości. W dojrzałych, wyważonych słowach zwracasz uwagę na „niezauważalnych”. Nie apelujesz do czytelnika bezpośrednio, ale przedstawiając tak ciepły i wnikliwy ich obraz, skłaniasz do rozejrzenia się wokół, rozumienia i akceptowania odrębności innych ludzi. Piękne, wartościowe przesłanie!

wyróżnienie

Lara Kot, (13), Berlin, „Nie chcę rodziny bez kłótni i płaczu...”

Bardzo precyzyjnie przemyślałaś konstrukcję wiersza! Poprzez zastosowanie negacji w formie anafory, nadającej utworowi wyjątkowy rytm i narastanie napięcia, w szczególnie sposób uzmysłowiłaś czytelnikowi to, co w dzisiejszej rzeczywistości jest dla uczniów naprawdę bardzo, bardzo ważne – a mianowicie szkoła bez hejtu! Ważniejsze od m.in. „rodziny bez kłótni..” czy „świata bez powodzi...”

Kategoria Ib:

wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez młodzież mieszkającą poza granicami Polski, do lat 19

I miejsce

nie przyznano

II miejsce

nie przyznano

III miejsce

Zuzanna Kotwicka, (19), Maastricht, „Potwór”

Dziękujemy ci za twój odważny, przejmujący wiersz. Trzeba go w skupieniu przeczytać wiele razy, by wydobyć zawarte w nim zmienne emocje i głębię poruszonego tematu tabu. W ośmiu 4-wersowych strofach przedstawiasz dramaturgię „potwornego” zdarzenia, „na które byłaś za mała” i które domaga się ukarania sprawcy przed sądem. Zawarta w wierszu dramaturgia ma wpływ na jego recytację, na cyzelowanie nastroju, tempa i zmiennej rytmiki ... sami posłuchajcie ...

Kategoria Ic:

wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez młodzież mieszkającą w Polsce, do lat 14

I miejsce

Grzegorz Sobkiewicz, (14,5), Stalowa Wola, “Zenek i jego plany”

Ubawiłeś nas do łez perypetiami Zenka! Swoją zdumiewającą wyobraźnią i nadzwyczajnym poczuciem humoru wykreowałaś oryginalną, pełną dynamiki historię opowiedzianą barwnym, błyskotliwym językiem. Masz znakomite wyczucie rymu i rytmu, bogaty zasób słownictwa, z którego korzystasz świadomie, by uwydatniać szczegóły, podkreślać charaktery postaci czy przerysowywać sytuacje. Ciekawe, czy pozwolisz Zenkowi zrealizować jego plany ...

II miejsce

Anna Adamczyk, (13), Stalowa Wola, "Portret Babci"

Przed naszymi oczami „na sztaludze wspomnień” wyłania się „spod pędzla miłości” subtelny portret babci malowany poetycką wrażliwością i metaforyczną wyobraźnią. To wyznanie miłości i tęsknoty za bliską osobą bez sentymentów i patosu. Piękny, melodyjny, wyważony emocjonalnie wiersz. Dziękujemy, że pozwoliłeś nam uczestniczyć w procesie tworzenia tego obrazu.

III miejsce

Milena Dawidziuk, (14), Piła, „Ostrzeżenie”

Jesteś bardzo dobrą obserwatorką i masz odwagę dzielić się swymi spostrzeżeniami. Zdziwiająca jest to, że zwracasz się bezpośrednio do dorosłych i ostrzegasz ich przed popełnianiem błędów wychowawczych. Wyraźnie wskazujesz, jakimi konsekwencjami grozi nadopiekuńczość, wyręczanie dzieci „we wszystkim prawie”, wychowywanie „w szklanej bańce”. Jesteśmy bardzo ciekawi reakcji dorosłych czytelników!

Kategoria Id:

wiersz autorski w języku polskim nadesłany przez młodzież mieszkającą w Polsce, do lat 19

I miejsce ex aequo

Alicja Wojnarowska, (18), Wrocław, „Baśń o deszczu”

Alicjo „z krainy czarów”! Urzekła nas twoja baśń o deszczu, w której magiczna kropla symbolizuje głęboką prawdę o życiu. Nic nie jest na zawsze: stałe, rytmiczne, niezmiennie i przewidywalne. Tylko „garstka ludzi” z wyobraźnią przeczuwa, że otaczający nas świat jest bezkresny i tajemniczy. Obrazowość, stopniowanie nastroju, dramaturgia i poetyka słowa to są główne atuty tego czarującego, białego i wolnego wiersza. Brawo!!!

oraz

Małgorzata Chodyka, (17), Międzyrzec Podlaski, „***”

Dziękujemy za intymne zwierzenie dotyczące niepokoju w poszukiwaniu stabilnej tożsamości! W swoim wolnym wierszu piszesz o sobie i z głębi siebie, licząc na empatyczne zrozumienie. Koncentracja na sobie jest jednak alienująca, bo budujesz opozycję: „ty” i obcy, niebezpieczny świat. Masz świadomość, że fundament osobowości, trzeba budować po swojemu, jednak subiektywny głos „ja” nie jest uniwersalny, choć w twojej szczerzej wersji, bardzo poetycki i wzruszający.

II miejsce

Dominika Liszkiewicz, (19), Piła / Poznań, „Gioconda”

Skupiasz uwagę na słynnym portrecie Leonarda da Vinci, aby zrozumieć tajemnicę uśmiechu Mona Lisy, tak różnie interpretowaną. Swój wiersz budujesz na opozycji. Dziś śmiech kobiety w wieku Giocondy to nic nadzwyczajnego, ale wtedy, statecznej mężatce i matce nie wypadało śmiać się „niczym nieopierzone dziewczę.” Tajemnica najśłynniejszego uśmiechu świata, tkwi według ciebie w dyskrekcji, do której zobowiązywały społeczne konwenanse. Inspiracja dziełem sztuki, refleksyjność, stopniowanie nastroju za pomocą licznych powtórzeń to główne walory twojego ciekawego wiersza. Brawo!!!

III miejsce

Antonina Mądzik, (18), Lublin, „stworzenie mojego umysłu”

Bardzo nam się podoba „twój początek”, trzy pierwsze wersy nawiązujące przewrotnie do mitu o stworzeniu świata! Dalszy ciąg wiersza to już tylko rozwinięcie, bardzo zgrabnie napisana wylicznika do „sedna” myśli o dominacji chaosu w twórczym procesie powstawania twojego umysłu wyposażonego jednak paradoksalnie we własną harmonię i poczucie bezpieczeństwa. Wolna i biała forma wiersza świetnie pasuje do tematu. Brawo!

wyróżnienie

Maja Przerwacz, (18), Wrocław, „W moim ogrodzie...”

Wyróżniamy twój wiersz za poetycki obraz wysnionego ogrodu, za bogatą wyobraźnię, mityczne konteksty i pozytywną atmosferę wypoczynku, wytchnienia i błogości, która pomaga choć na chwilę zapomnieć o mrocznej stronie realnego świata. Dziękujemy!

wyróżnienie

Jakub Krok, (17), Kraków / Węgrzce Wielkie, „Itaka”

Na wyróżnienie zasługuje twój dialog z antycznym mitem o Odysuszu z epeji Homera, którego wędrówka „pełna przygód i przeciwności kończy się jednak szczęśliwie. Ty , wprowadzając do wiersza poetykę „ciemnych chmur” nad Itaką, odzierasz mit z happy endu i ukazujesz parę samotnych, przegranych ludzi. Odys i Penelopa płaczą nad zwodniczym losem. Dziękujemy ci za tę osobistą refleksję nad dawnym mitem!

Kategoria IIa:

autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza polskiego na język niemiecki, do lat 14

I miejsce

Ida Pujanek, (12), Hamburg, „Spaziergang mit dem Hund”

oryginał: Wanda Chotomska „Spacer z psem”

Przetłumaczyłaś wiersz z dowcipem, zachowując humor oryginału i pełną odwagę dziewczęcą fantazją, tworząc jednocześnie ciekawe metafory i nowe rozwiązania słowotwórcze. Masz talent! Nabraliśmy apetytu na więcej i już dziś zachęcamy cię do dalszych tłumaczeń.

II miejsce

nie przyznano

III miejsce ex aequo

Nataniel Grodzicki, (12), Kolonia, „Seltsam ist unsere Welt”

oryginał: Czesław Niemen „Dziwny jest ten świat”

Podjąłeś się tłumaczenia tekstu piosenki, która w wielu plebiscytach w Polsce rekordowo często zajmuje do dziś pierwsze miejsce w rankingu popularności. Nie ma chyba ani jednej osoby w Polsce, która nie znałaby tego tekstu. Zachowując ważność każdego wersetu, tłumacząc rzetelnie temat i treść, sprawiłeś, że również niemieckojęzyczni czytelnicy mogą się zapoznać z tym ważnym tekstem. Dziękujemy ci za to i czekamy na dalsze prace.

oraz

Oskar Lange, (10), Berlin, „Das Alphabet“

oryginał: Julian Tuwim „Abecadło”

Tuwim niemal co roku gości w naszym konkursie. Ale jeszcze nigdy nie podjął się tego zadania 10-letni tłumacz. I do tego tak dowcipnie! L-hat sich in U versteckt! Perełka! Gratulujemy i do zobaczenia za rok!

Kategoria IIb:

autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza polskiego na język niemiecki, do lat 19

I miejsce

Małgorzata Młodzianowska, (16), Kraków, „Die Perspektive”

oryginał: Wisława Szymborska „Perspektywa”

Fakt, że w roku 100-lecia urodzin Wisławy Szymborskiej I miejsce w tej kategorii zdobywa tłumaczenie wiersza polskiej noblistki cieszy nas bardzo. Zachowałaś wyśmienicie poetyckie cechy charakterystyczne dla Szymborskiej: bezpardonową nonszalancję, szczególny ton, w którym banalne obrazy przestają być banalne, lekkie pióro i ponadczasowość. Jesteśmy pewni, że słynny tłumacz Wisławy Szymborskiej Karl Dedecius byłby z ciebie dumny.

II miejsce

Diana Siatka, (17), Kraków, „Der Becher”

oryginał: Maria Konopnicka „Kubek

Młódzież w Polsce niechętnie powraca do literatury Marii Konopnickiej. A szkoda! Twoim tłumaczeniem sprawiłaś nam wielką radość i udowodniłaś, że warto szukać poza kanonem. Nagradzamy za rzetelność i wybór tematu.

III miejsce

Mateusz Pilch, (18), Kraków, „O Christe”

oryginał: Julian Tuwim „Chrystusie”

Ach ten Tuwim! Bardzo żałujemy, że nie jest w Niemczech znany. Nas zachwyca. Ale również twoje precyzyjne tłumaczenie, w którym zachowałeś rytm, rym i przejmujące cierpienie. Gratulujemy!

wyróżnienie

Tomasz Łuba, (17), Piła, „***”

oryginał: Henryk Liszkiewicz „***”

To praktyczne kiedy nauczyciel jest jednocześnie poetą. Wyróżniamy to tłumaczenie za wierność oryginałowi. I zachęcamy do dalszym prób translatorskich.

Kategoria IIIa:

autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza niemieckiego na język polski, do lat 14

W tej kategorii od paru lat wygrywają uczennice z Dobrzecza Wielkiego. Nie wiemy co się w tej konkretnej szkole dzieje, ale niewątpliwie nauczycielka Aneta Baron dokonuje tam cudów. Wiersze są zawsze dobrze wybrane, pasują do wieku laureatek, widać zaangażowanie i pracę. I talent uczestniczek. O miejscu na podium decydują niuansy. Gratulujemy zwyciężczyniom i jesteśmy bardzo ciekawi prac w przyszłym roku. Droga Marto, droga Hanno, pomyślcie o nas kiedy już będziecie w następnej szkole. Cieszylibyśmy się bardzo.

I miejsce

Marta Pelc, (14), Dobrzeń Wielki, „Cyfrowy świat”
oryginał: Klaus Enser-Schlag „Digitale Welt“

II miejsce

Hanna Gamrat, (14,5), Dobrzeń Wielki, „Hej Samotności!”
oryginał: Horst Rehmann „He Einsamkeit!“

III miejsce

nie przyznano

Kategoria IIIb:

autorskie tłumaczenie ulubionego wiersza niemieckiego na język polski, do lat 19

I miejsce

Jan Chmielewski, (18), Kraków, „Wojna wojnie”

oryginał: Kurt Tucholsky „Krieg dem Kriege“

Nagradzamy tę pracę za wyjątkowo wysoki warsztat literacki, precyzyjne oddanie atmosfery oryginału i ducha czasu z końca I wojny światowej. Pomimo wielu lat, przesłanie Kurta Tucholskiego jest nadal aktualne. Niestety. Gratulujemy młodemu tłumaczowi rzetelności i skrupulatności. Chapeau!

II miejsce ex aequo

Anna Michalik, (16), Kraków, „Kotka poliglotka”

oryginał: Heinz Erhardt „Die polyglotte Katze“

oraz

Alicja Stefaniak, (18), Lublin, „Cnotliwy pies”

oryginał: Heinrich Heine „Der tugendhafte Hund“

Obydwie prace nagradzamy za wybór wiersza i zachowanie humoru oryginałów. Wbrew pozorom, tłumaczenie tekstów dowcipnych nie należy do łatwych dyscyplin. Trzeba jeszcze pamiętać o rymie, o rytmie, o zachowaniu odpowiedniej ilości sylab. Wszystko to wam się udało! Gratulujemy serdecznie i czekamy na więcej.

III miejsce

Paweł Potera, (17), Jarosław, „Uczeń Czarnoksiężnika”

oryginał: Johann Wolfgang von Goethe „Der Zauberlehrling“

Często otrzymujemy w naszym konkursie tłumaczenia Goethego. Większość z nich nas nie zachwyca. Ta praca - tak! Nagradzamy za zachowanie rytmu i tempa oryginału. Precyzji tłumaczenia i wiernego oddania metafor.

wyróżnienie ex aequo

Nadia Strózik, (18), Częstochowa, „Jesień”

oryginał: Theodor Storm „Herbst“

oraz

Natalia Wołodko, (18), Lublin, „Melancholia”

oryginał: Joachim Ringelnatz „Melancholie“

Obydwie prace wyróżniamy za ciekawe obrazy literackie i atmosferę zbliżoną do oryginału. Za staranność i retorykę. Zapraszamy do udziału w XII Międzynarodowym Konkursie Literackim „Młódzież pisze wiersze 2024”.

Wszystkim laureatkom i laureatom serdecznie gratulujemy!

Jury konkursu: Dorota Danielewicz, pisarka i dziennikarka; Urszula Czerska, tłumaczka i germanistka; Andreas Visser, reżyser teatralny i tłumacz literacki; Kamila Zimmermann, germanistka i fotografka; Barbara Rejak, slawistka; Jakub Nowak, pedagog i przewodniczący Polskiego Towarzystwa Szkolnego „Oświata”; Anna Jas, polonistka; Hanna Synowiecka, polonistka i dziennikarka; Magdalena Lepianka-Nowak, lektorka języka polskiego jako języka ojczystego i obcego; Felix Hudec, prawnik, laureat I i II edycji konkursu oraz Celina Muza, aktorka, wiceprzewodnicząca stowarzyszenia POLin Polki w Gospodarce i Kulturze, pomysłodawczyni i koordynatorka projektu „Młódzież pisze wiersze”.

XI Międzynarodowy Konkurs Literacki „Młódzież pisze wiersze” realizowany jest przy finansowym wsparciu Pełnomocniczki Rządu Federalnego RFN ds. Kultury i Mediów, Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Berlinie, Instytutu Polskiego w Berlinie oraz prywatnych sponsorów.

Serdecznie dziękujemy!

*Karina Krawczyk
Krystyna Jesse*

Jadwiga Mühleisen

*Joanna Urbaniak
Bożena Cieślik*